

Debaty Łądeckie

nr 8 (242) - WRZESIEŃ 2020 r.

ISSN 1641-425X

Bezpłatny Informator Samorządowy Miasta i Gminy Łądek-Zdrój

„Muzyka u Źródeł” rozbrzmiała po raz szósty

Rok 2020 pozostanie w naszej pamięci pod hasłem przysłowiowej chińskiej klątwy - „obyś żył w ciekawych czasach”. Ilość zaskakujących wydarzeń i zmian, które nas w tym roku spotykają od dawna nie miała miejsca. Na szczęście chińska anatema nie prognozuje nam wielkich tragedii, lecz wydarzenia, które wybijają nas z utartych, wygodnych torów stabilnej egzystencji. Ot, z nagłą otaczająca nas rzeczywistość przekształca swój zdawałoby się trwały pejzaż. Czasem zmiana ta jest diametralna, niekiedy zmieniają się tylko detale.

Jednym z elementów takiego przeobrażenia – tym razem rzeczywistości kulturalnej łądeckiego kurortu – była tegoroczna edycja Festiwalu „Muzyka u Źródeł”. Nie mieliśmy podczas festiwalu tak wiele, co dotychczas muzyki klasycznej, zniknęły spektakle wodewilowe i kabarety, więcej było rozrywki i odwołań do rdzennych rytmów kultury europejskiej i słowiańskiej.

6. Festiwal „Muzyka u Źródeł” odbył się w dn. 11 – 16 sierpnia, tradycyjnie w różnych miejscach Łądek-Zdroju. Zrelacjonujemy po krótko każdy z dni.

Festiwal zainicjowany został wtorkowym (11.08) koncertem duetu „Azzja i Hubert”, którzy wystąpili w Amfiteatrze Zdrojowym z programem „Gdzie ci mężczyźni”. Ci krakowscy artyści występują w Łądku-Zdroju przy różnych okazjach co najmniej raz do roku i trudno się dziwić: Joanna Mądry to znakomita wokalistka o rzadkim, charyzmatycznym głosie, której Hubert Charków dorównuje swym kunsztem gry na gitarze. Na ile udany był to koncert wskazują oceny artystów, którzy z występu na deskach muzycznej sceny byli wyjątkowo zadowoleni, zarówno dużą frekwencją publiczności, jak i jej gorącą reakcją.

ciąg dalszy na str. 7

Z biurka BURMISTRZA KACZMARCZYKA

Sierpień był dla mnie okresem urlopowym, przez co moja aktywność w pracy była mniejsza niż w innych miesiącach.

29 lipca. Odebrałem wideokonferencję z władzami Zarządu Dolnośląskiego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Przedmiotem naszych rozmów była kwestia planowanego przez Wody Polskie remontu brzegów Białej Łądeckiej na odcinku Gminy Łądek-Zdrój.

4 sierpnia. W Łądeckim Inkubatorze Przedsiębiorczości (Dworzec Kolejowy) odbyło się spotkanie z prof. dr hab. Anną Chełmońską-Soytą, prorektorem ds. innowacji i współpracy z gospodarką Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Rozmowy dotyczyły wstępnej współpracy i ewentualnego otwarcia filii wrocławskiego UP w Inkubatorze Przedsiębiorczości w Łądku-Zdroju.

13 sierpnia. Odbyła się sesja absolutoryjna Rady Miejskiej w Łądku-Zdroju. Podczas posiedzenia otrzymałem wotum zaufania RM i uzyskałem absolutorium za wykonanie zadań w 2019 r.

1 września. Odbyło się rozpoczęcie roku szkolnego 2020/21. Mimo trudnej sytuacji Łądeckie szkoły i przedszkole rozpoczęły działalność przy zachowaniu wszystkich wymogów sanitarno-epidemiologicznych. Uczniom życzę powodzenia w rozpoczętym semestrze.

→ **Burmistrz Łądku-Zdroju, Roman Kaczmarczyk**

Z prac Rady Miejskiej w Łądku-Zdroju

Raport o Stanie Gminy, Absolutorium jako główne tematy sesji sierpniowej Rady Miejskiej

Zaplanowany harmonogram spotkań Rady Miejskiej na 2020 r. uległ zakłóceniu w lipcu z powodu stwierdzonych zarażeń dwójki pracowników Łądeckiego urzędu. Termin bardzo ważnej sesji, porządek której obejmował debatę nad Raportem o stanie Gminy za rok 2019 i udzielenie Burmistrzowi Łądku-Zdroju wotum zaufania, zatwierdzenie sprawozdania z budżetu gminy za rok 2019 oraz udzielenia Burmistrzowi Łądku-Zdroju absolutorium został przesunięty z dnia 30 lipca na 13 sierpnia. W międzyczasie przebadani zostali urzędnicy kontaktujący się z osobami, u których stwierdzono zarażenie COVID-19 i na szczęście nie stwierdzono kolejnych zachorowań. Sesję przeprowadzono w Inkubatorze Przedsiębiorczości, uczestniczyło w niej 13 radnych a obrady – z powodu nieobecności Przewodniczącej Małgorzaty Bednarek - prowadził Wiceprzewodniczący Łukasz Mróz. Tradycyjnie, po stwierdzeniu quorum przystąpiono do zatwierdzenia protokołu z poprzedniej sesji. Tym razem głosowanie poprzecznił wniosek formalny radnego Sławomira Walentynowicza o wykreślenie tego punktu, gdyż radny uważał, że protokół został zbyt późno opublikowany. Radni głosowaniem oddalili ten wniosek i w kolejnym głosowaniu przyjęli protokół.

Około godziny zajęła debata nad Raportem o Stanie Gminy. Obowiązek corocznego sporządzania przez organ wykonawczy samorządu raportu o stanie danej jednostki wynika z obszernej nowelizacji ustaw samorządowych ze stycznia 2018 roku (Ustawa z 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, Dz.U. z 2018 roku, poz. 130), dalej u.p.w.k.o.p.).

Idea corocznego bilansu lokalnego znana jest na całym świecie, od największych metropolii (Londyn czy Nowy Jork) po mniejsze ośrodki. Taki raport to doskonała okazja, aby wspólnie z mieszkańcami zatrzymać się i zastanowić, w którym miejscu jesteśmy, z czym radzimy sobie dobrze, a gdzie czekają nas największe wyzwania i problemy. W gminie naszej wielkości udział w debacie nad Raportem może wziąć maksymalnie 15 mieszkańców, po ze-

braniu podpisów 20 osób popierających. W tym roku zgłosił się udział pan Janusz Sas i przedstawił swoje uwagi do raportu. Jako pierwszy głos zabrali radni: Dorota Łakuciewicz, Leszek Pazdyk. Po tej części radni jednogłośnie podjęli uchwałę (powiązaną z debatą nad raportem) o udzieleniu Burmistrzowi Łądku-Zdroju wotum zaufania. Również 13 radnych (czyli wszyscy uczestniczący w sesji) zagłosowali za przyjęciem uchwał: w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Łądek-Zdrój za 2019 rok; w sprawie udzielenia Burmistrzowi Łądku-Zdroju absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2019; w sprawie zmian w budżecie Gminy Łądek-Zdrój na 2020 rok; w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Budżet gminy po zmianach wynosi:

1. Dochody - 48 330 247,90 zł w tym dochody majątkowe - 9 691 273,00 zł
2. Wydatki - 52 872 389,90 zł w tym wydatki inwestycyjne - 14 162 768,00 zł
3. Deficyt - 4 542 142,00 zł
4. Przychody - 6 548 850,00 zł
5. Rozchody - 2 006 708,00 zł

Nie wzbudził zastrzeżeń projekt uchwały uchylającej uchwałę w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne – również przyjęty jednogłośnie. Mimo różnicy zdań większość zagłosowała za przyjęciem projektu uchwały o zasadach i trybie przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy. Jedyne odrzucone projekty uchwały powiązane były z petycją wniesioną przez Koalicję Polska Wolna od 5G, z którą radni w większości się nie zgodzili.

Relacje wideo z sesji zamieszczane są na platformie youtube.com wpisując w wyszukiwarkę: Gmina Łądek-Zdrój.

Informację zebrała: Małgorzata Bednarek

Zmiany wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 września!

Od 1 września 2020 r. następują zmiany wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

	Odpady zbierane w sposób selektywny	Odpady zbierane w sposób selektywny (z wykorzystaniem kompostownika do zbierania bioodpadów dla nieruchomości jednorodzinnych)
1 osoba	25,00 zł	24,00 zł
2 osoby	50 zł (25,00 zł x 2)	48,00 zł
3 osoby	75 zł (25,00 zł x 3)	72,00 zł

*opłata stanowi iloczyn mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - **25,00 zł** oraz **24,00 zł** (w przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi z wykorzystaniem kompostownika do zbierania bioodpadów)

Na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (rodzice wychowujący 3 lub więcej dzieci) do lat 7 oraz do ukończenia 24 roku życia uczące się w systemie dziennym stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 1 zł (KARTA DUŻEJ RODZINY).

Właściciel nieruchomości nie może złożyć deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres wsteczny, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2." tj.: art. 6m ust. 5 „Przepisu ust. 4 nie stosuje się, jeżeli właściciel nieruchomości złoży nową deklarację zmniejszającą wysokość: zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku ze śmiercią mieszkańca w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia”.

W przypadku zmian związanych z nieobecnością mieszkańca na terenie danej nieruchomości osoba składająca deklarację ma obowiązek przedłożyć odpowiednie dokumenty potwierdzające stałą nieobecność mieszkańca na terenie nieruchomości, wystawiony przez odpowiednie instytucje: (szkoły i uczelnie wyższe w przypadku osób uczących się w systemie dziennym zamieszkujących poza gminą, zakłady pracy w przypadku delegacji dłuższych niż jeden miesiąc, placówki opieki zdrowotnej, domy dziecka, za-

kłady karne, jednostki wojskowe, poświadczenie zamieszkania np. czasowe zameldowanie w innym miejscu w kraju lub za granicą, dokument potwierdzający, że mieszkaniec jest objęty opłatą za odbiór odpadów komunalnych w innej gminie).

TERMIN SKŁADANIA DEKLARACJI: - w ciągu 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca, - w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Również od 1 września 2020 r. zmianie ulegają wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy.

	Odpady zbierane w sposób selektywny
120 l	6,30 zł
240 l	12,60 zł
1100 l	58,20 zł

*opłata stanowi iloczyn ilości pojemników o określonej pojemności oraz stawki określonej powyżej (np. 5 pojemników przy prowadzeniu segregacji odpadów to 6,30 zł x 5 = 31,50 zł/miesiąc)

Od dnia 1 stycznia 2020 r. zmieniła się ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe jedynie przez część roku w 2020 opłata ta wynosi **169,00 zł/rok**. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny, zgodnie z art. 6k ust.3 Rada Miejska Łądek-Zdrój określiła stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która wynosi: **507 zł/rok** (trzykrotność stawki podstawowej).

Deklarację należy składać w Urzędzie Miasta i Gminy Łądek-Zdrój: osobiście lub pocztą, w formie elektronicznej za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej- PUAP.

Opłaty należy uiszczać raz w miesiącu, do 15 dnia każdego miesiąca do kasy Urzędu Miasta i Gminy Łądek-Zdrój (w godz. 8:00-14:30) lub na indywidualny numer subkonta, który można otrzymać pod numerem telefonu 74/8117873.

Konkurs grantów - wymiana pieców

Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD 2014-2020), Osi priorytetowej 3 „Gospodarka niskoemisyjna”, Działania 3.3 „Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym”

Przypominamy, że trwa nabór w trybie konkursu wniosków o udzielenie grantów na wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła w ramach projektu pn. „Ziemia Kłodzka – czyste powietrze (wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Bystrzyca Kłodzka, Kłodzko, Łądek-Zdrój, Międzyziesie, Radków, Stronie Śląskie, Stoszowice)”

Termin naboru (składania wniosków o udzielenie grantów) trwa do godz. 15.00 dnia 14.10.2020 r.

Dodatkowe informacje zamieszczone zostały na stronie [www. projektu https://ziemiaklodzka-czystepowietrze.gmina.klodzko.pl/](https://ziemiaklodzka-czystepowietrze.gmina.klodzko.pl/) oraz pod nr telefonów: 748117872, 748117882, tel kom. 574 429 899.

Jak segregować? Zasady segregacji na 5 frakcji w Gminie Lądek-Zdrój

(do 31 grudnia 2020 r. na obszarze wiejskim odbierane są 3 frakcje zmieszane, tworzywa i szkło)

ODBIÓR ODPADÓW
2 razy w miesiącu

PAPIER

WRZUCAMY!

Gazety i czasopisma,
książki w miękkich
okładkach, papierowe torby,
pudełka papierowe
i kartony, papier
biurowy i zeszyty.

NIE WRZUCAMY!

Brudnego i tłustego papieru,
kartonów po mleku
i napojach, papieru
faksowego, termicznego,
paragonów, pieluch
i materiałów higienicznych,
tapet, worków po materiałach
budowlanych, papieru z folią,
segregatorów z okuciami.

ODBIÓR ODPADÓW
1 raz na 2 miesiące

SZKŁO

WRZUCAMY!

bez worków foliowych
(reklamówek itp.)

Czyste szklane butelki, słoiki
po napojach i jedzeniu, butelki
po napojach/olejach
roślinnych, szklane
opakowania po kosmetykach
(o ile nie są wykonane
z trwale połączonych kilku
surowców).

NIE WRZUCAMY!

Szkła stołowego, okiennego,
fajansu, ceramiki, luster,
żarówek, szkła
żaroodpornego/okularowego,
szyb samochodowych,
reflektorów, zniczy z woskiem,
termometrów
i strzykawek, monitorów,
lamp elektrycznych.

ODBIÓR ODPADÓW
2 razy w miesiącu

METALE

ITWORZYWA SZTUCZNE

WRZUCAMY!

Plastikowe/aluminiowe
butelki, plastikowe zakrętki/
kapsle, plastikowe torebki/
opakowania, opakowania po
sokach, metale kolorowe/
drobny złom, puszki
aluminiowe i stalowe,
metalowe narzędzia,
styropian czysty,
opakowaniowy (nie
budowlany)

NIE WRZUCAMY!

Butelek z ich zawartością,
pojemników po tłustych
substancjach, opakowań po
lekach, opakowań po
wyrobach garmazeryjnych,
olejach i smarach, środkach
owadobójczych, aerozolah,
zabawek, brudnego
styropianu.

ODBIÓR ODPADÓW
od kwietnia do października 1 raz w tygodniu,
w pozostałe miesiące 1 raz na 2 tygodnie

BIOODPADY

WRZUCAMY!

bez worków foliowych
(reklamówek itp.)

Resztki warzyw i owoców,
obierki, fusy po herbacie i
kawie, skorupki jajek,
łupiny orzechów, liście,
gałęzie, ściętą trawę
i trociny, kwiaty
doniczkowe i cięte.

NIE WRZUCAMY!

Resztek mięsa, kości,
odchodów zwierzęcych, leków,
pieluch i artykułów
higienicznych, popiołu,
ziemi i kamieni, worków z
odkurzacza, papierosów,
niedopaków, drewna
impregnowanego, płyt
włókowych i MDF.

ODBIÓR ODPADÓW
1 raz w tygodniu,
obszar wiejski 1 raz na 2 tygodnie

ZMIESZANE

WRZUCAMY!

Zużyte środki
higieny osobistej,
ręczniki papierowe
i chusteczki, zatłuszczony
papier/folię, odchody
zwierząt domowych, szkło
stołowe, skórę, gumę, worki
od odkurzacza, papierosy,
pędzle, pisaki i długopisy.

NIE WRZUCAMY!

Materiałów budowlanych
i rozbiórkowych, odpadów
wielkogabarytowych, baterii,
sprzętu elektrycznego
i elektronicznego, opakowań
po farbach, lakierach,
opakowań po środkach
ochrony roślin.

Strategia rozwoju Gminy Łądek-Zdrój

Apel do Mieszkańców

Nasza Gmina przystąpiła do opracowania najważniejszego dokumentu planistycznego „Strategia rozwoju Gminy Łądek-Zdrój na lata 2021-2027”, której założenia przełożą się w praktyce na nasze życie codzienne i zawodowe. Dlatego też bardzo liczymy na Wasze głosy, także te krytyczne, które pozwolą na wytyczenie kierunku wspólnych celów i działań w ciągu tych najbliższych lat.

Informacje uzyskane w badaniu pozwolą poznać Wasze cenne opinie o jakości życia w naszej Gminie, zarówno w sytuacji stabilnej jak i kryzysowej (pandemia COVID-19) oraz zidentyfikować obszary wymagające interwencji. Aby podzielić się z nami Państwa zdaniem na temat przyszłości gminy, zapraszamy do wypełnienia **ankiety online**, którą znajdziecie w zakładce **Aktualności** portalu **ladek.pl**. Wypełnienie zajmuje nie więcej niż 10 minut, a ankieta jest anonimowa.

Z góry dziękujemy za poświęcony czas!

Red.

Zapraszamy gorąco na jubileuszową, 25. edycję. W programie m.in: Benefis Krzysztofa Wielickiego, odsłonięcie pomnika Andrzeja Zawady, spotkania z podróżnikami, ekspozycje outdoor'owe, Baza Wysokogórska i... ponownie w Łądku rozdanie najważniejszych nagród dla alpinistów – Piolets d'Or!

„Cudze chwalicie, swego nie znacie”

Po raz kolejny łądecki Oddział PTTK realizuje wspólne przedsięwzięcie turystyczne z Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku-Zdroju, które uzyskało dofinansowanie Zarządu Powiatu Kłodzkiego. Główny cel projektu zatytułowanego „Ziemia Kłodzka – mozaika 75 lat polskości i wielowiekowej historii” to pokazanie mieszkańcom Łądku-Zdroju i turystom bogactwa kultury materialnej i atrakcji przyrodniczych naszego regionu. Całość obejmuje 4 wycieczki autokarowe oraz wytyczenie nowej trasy spacerowej „Szlakiem łądeckich kobiet”. Pierwszą wycieczkę zorganizowaliśmy 28 lipca br. rozpoczynając od wizyty w sanktuarium na górze Iglicznej, potem Międzygórze i wodospad Wilczki. Stamtąd ruszyliśmy do Kamieńczyka, niewielkiej wsi za Międzyziesiem, blisko granicy polsko-czeskiej. By zwiedzić kościół drewniany – jeden z czterech zachowanych na Ziemi Kłodzkiej - trzeba było przejść spory odcinek pieszo pod górę, gdyż droga jest tam zbyt wąska dla autobusów. Ten wysiłek – w dodatku w 30-stopniowym upale - wynagrodził nam kościółek z 1710 r. pod wezwaniem św. Michała Archanioła. Pierwsze wrażenie to zapach drewna, urokliwa atmosfera panująca w tej niewielkiej świątyni o barokowym wystroju, lecz wzrok przykuwały przede wszystkim malowidła na balustradzie chóru, emporach i stropie. Widać tu wpływy kultury ludowej w postaci bogatych ornamentów roślinnych. Zwiedzanie umożliwiła nam przeziła pani Ania, sołtyska Kamieńczyka, która otworzyła nam świątynię. I wreszcie renesansowo-barokowy pałac w Gorzanowie, największe założenie tego typu na Ziemi Kłodzkiej, na który spoglądaliśmy oczami gospodarza obiektu, pana Marka Haisiga, prezesa Fundacji Pałac Gorzanów, naszego przewodnika po tym obiekcie. Od 2012 roku wykonano ogrom prac konserwatorsko-odtworzeniowych. Fundacja prowadzi też intensywne działania kulturalne – happeningi, festiwale, wystawy, koncerty. Ostatnio odtworzono salę teatralną przywracając dawne tradycje teatru dworskiego, gdyż Gorzanów z inicjatywy właścicieli rodu Herbersteinów słynął z widowisk teatralnych.

Celem wycieczki w dniu 14 sierpnia br. była Kudowa-Zdrój. Rozpoczęliśmy od unikalnej atrakcji jaką jest Kaplica Czaszek w dawnej

wsi Czermej, a potem przez położony obok kościoła św. Bartłomieja Apostoła cmentarz powędrowaliśmy ku zdrojowym parkom. O historii, ciekawostkach historycznych i przyrodniczych opowiadał nam przewodnik sudecki, mieszkaniec Kudowy-Zdroju Adam Torgiel. Udało nam się schronić przed burzą, ale uniemożliwiła ona - tym razem - odwiedzin w ogrodzie japońskim w Jarkowie. To około 1000 m2 powierzchni kształtowanej przez 30 lat przez właściciela, Edwarda Majchera zgodnie z założeniami tradycji ogrodów japońskich. Ogród położony jest około 3 km od Lewina Kłodzkiego. Zapraszamy do zapisów na wycieczkę w dniu 3 września br. do Dusznik-Zdroju i ruin zamku Homole (szczegóły na plakacie). Natomiast uczestnikami ostatniej wycieczki będą seniorzy z Kłodzka, którym chcemy pokazać zabytki i piękno Łądku-Zdroju. Koordynatorką projektu, przewodniczką i pilotką jest niżej podpisana, tel. kontaktowy do łądeckiej Informacji Turystycznej 74 81 46 245.

Małgorzata Bednarek

Mountain Jam Generator Party vol 3 7-8 sierpnia 2020, Przełęcz Łądecka

Trzecia edycja Mountain Jam Generator Party potwierdza jego rosnące aspiracje do konkurowania z najciekawszymi, organizowanymi latem, akcjami łądeckiej kultury. Rywalizacja wszakże nie jest łatwa, bo nasz kalendarz imprez plenerowych jest od kilku lat szczelnie wypełniony i główny organizator Generatorsa, Wojciech Kuczwalski, musi twardo negocjować z Centrum Kultury i Rekreacji termin organizacji tego przedsięwzięcia. Oczywiście łądecki CKIR nie pełni tutaj roli hegemonu, który wyznacza komuś, kiedy ma organizować jakieś wydarzenie. Rzecz w tym, że impreza na Przełęczy Łądeckiej jest w istocie akcją społeczną, którą wspierają firmy, organizacje i osoby prywatne, nie wyłączając występujących zespołów, które do Łądko-Zdroju przyjeżdżają w zasadzie po kosztach podróży. Innymi słowy, Wojtek Kuczwalski i CKIR muszą znaleźć w kalendarzu taki termin, w którym sprzęt i praca załogi tej instytucji nie będą wykorzystane w innym miejscu.

Po dwóch wcześniejszych rocznikach Mountain Jam Generator Party z imprezy jednodniowej przerodził się wydarzenie dwudniowe, które zaprezentowało publiczności ogółem 7 koncertów. I tak na scenie pojawiły się: Strange Clouds (Poznań), Stonerror (Kraków), Black Tundra (Warszawa), Low Fen (Łądek-Zdrój), The Heavy Clouds (Warszawa), Spaceslug (Wrocław), Sautrus (Kraków). Jak grali? Zainteresowani wiedzą, że Generator to nie jest festiwal muzyki dla pensjonarek czy giełda piosenki turystycznej. W tym roku niemniej, nawet w porównaniu z wcześniejszymi latami, było ostro: kapele rannych nie brały, ciężar gatunkowy muzyki, przysłówowo, urywał łeb i inne części ciała. Było to jednak tak dobre, że niżej podpisany – choć do pasjonatów stylu nie należy – nabył winyle dwóch bandów. Podsumowując temat wymiaru artystycznego MJGP, trzeba przyznać, że selekcja wykonawców dokonana przez Kuczwalskiego po raz kolejny dała nam olbrzymią dawkę muzyki na najwyższym poziomie w jej gatunku – to znakomity festiwal, do tego realizowany w wyjątkowo pięknym miejscu. Tym ostatnim najbar-

dziej zachwyceni, jak mi się zdaje i z czego jako mieszkańcy Doliny Białej Łądeckiej możemy być dumni, byli muzycy goszczących w Łądku-Zdroju zespołów.

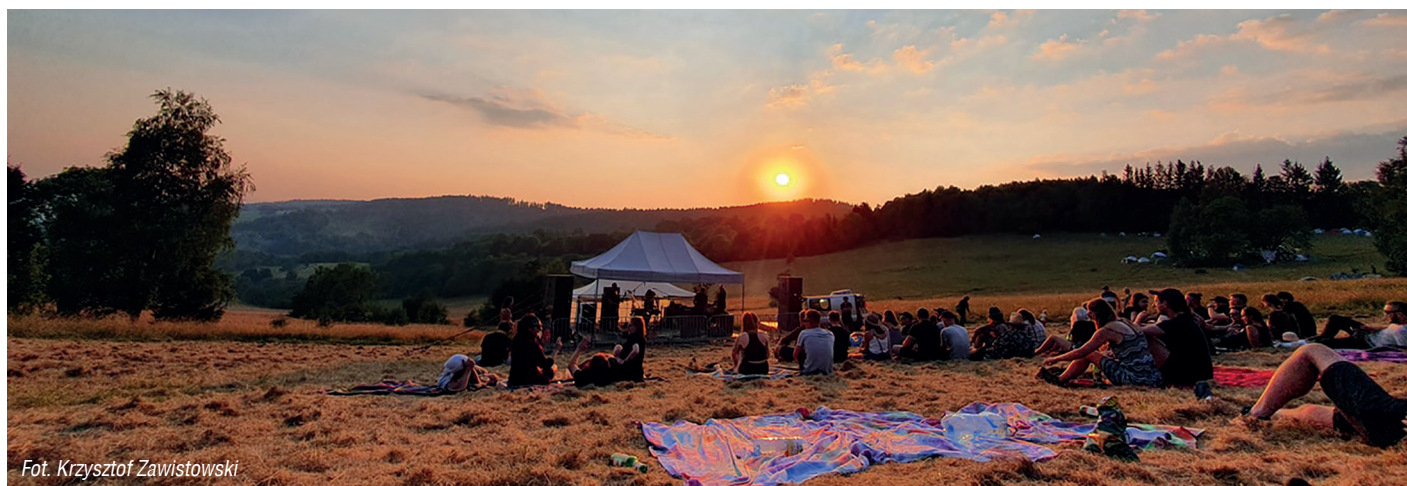
O wzroście wielkości i zainteresowania festiwalem świadczy również udział publiczności. Już w czwartek – koncerty odbywały się w piątek i sobotę – na przełęczy pojawiły się pierwsze namioty, których w sobotni wieczór naliczyłem kilkadziesiąt. Co do słuchaczy przed sceną, wydaje mi się, że w przeciągu dwu dni pojawiło się ich ok 1500 – 2000 osób. I trzeba przyznać, że była to znakomita frekwencja, bo po pierwsze – koronawirus, a po drugie – zarówno piątek, jak i sobota były wprost zabójczo upalne.

Trzeba też zauważyć, że swe oblicze zmieniła nieco scena festiwalu. Jej wielkość wprawdzie była taka sama, uzbrojona jednak została o płoty zabezpieczające dostęp do niej, a ich obrazu dopełnili pierwsi w historii MJGP panowie ochroniarze. Niby nic, ale to kolejny krok w kierunku rozwoju i profesjonalizacji wydarzenia. Nie zabrakło też bogatej listy menu gastronomii ze „Złotego Łanu” i zaprzyjaźnionego festiwalu browaru „Rebelia” z Żabkowic Śląskich, który sprzedawał okazjonalną edycję piwa „deGenerator”. Na granicy pojawili się również strażacy z łądeckiej jednostki OSP, którzy na pewien czas uruchomili kurtynę wodną, co przyniosło części festiwalowiczów niemałą ulgę w panującym skwarze.

Na koniec trzeba pochwalić Wojtkę Kuczwalskiego, który zdecydował się, mimo niepewnej epidemiologicznej sytuacji, zorganizować i przeprowadzić 3 MJGP. I dodać jeszcze, że to wydarzenie z pewnością będzie się rozwijać w kolejnych latach.

Wojciecha Kuczwalskiego w organizacji przedsięwzięcia wsparli sponsorzy i organizatorzy: Maciej Sokołowski, Gmina Łądek-Zdrój, zespół Low Fen (Łądek-Zdrój), Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku-Zdroju, Stowarzyszenie Działających Kreatywnych ArteWeda.

Tomasz Pawłęga, CKIR

Fot. Krzysztof Zawistowski

dokończenie ze str. 1

W środę (12.08) festiwal powitał swych gości w lądeckim Arboretum, gdzie odbył się koncert naszego Zespołu Orkiestry Zdrojowej. W ostępach leśnego ogrodu pojawiła się wcale spora grupa wielbicieli rozrywkowej muzyki poważnej, co potwierdza wartość tego miejsca do szerszego wykorzystania dla działalności kulturalnej i artystycznej.

Tego samego dnia wieczorem znaleźliśmy się na patio hotelu Zamek „Na Skale”, gdzie w recitalu Justyny Rekść-Raubo słuchacze mogli zapoznać się z violą da gamba. Koncert miał charakter muzyczny, ale też edukacyjny, wszak viola da gamba należy do instrumentów dawnych i dzisiaj rzadko słuchanych. Artystka opowiadała o tym

instrumentem w jego odmianie klasycznej i sopranowej oraz o wiolonczeli, narrację swoją ilustrując bogato utworami muzyki dawnej i aranżacjami muzyki popularnej. Z jednej więc strony edukacja, z drugiej uwniosłające charakterem swej muzyki wydarzenie.

W czwartek (13.08) mieliśmy aż 3 koncerty. Dwa z nich odbyły się w Amfiteatrze Zdrojowym, ostatni w Rezydencji „Proharmonia”.

Popołudniowy występ dobrze w Łądku-Zdroju znanego Oresta Vasiuty zebrał sporą publiczność, a sam artysta zaprezentował nie tylko utwory na skrzypce, których jest niezaprzeczalnym wirtuozem, ale także na gitarę elektryczną. Repertuar iście kurortowy: klasyki wiedeńskie, czardasze i do smaku przeboje biesiadne.

Podwieczorek muzyczny tego dnia wypełnił koncert „Tylko z tobą i dla ciebie” Małgorzaty Kulińskiej i jej syna Macieja. Międzywojenne

szlagiery Hanka Ordonówny, Zuli Pogorzelskiej, Mieczysława Fogga, Aleksandra Żabczyńskiego, z nieprzemijającymi tekstami Mariana Hemara, Juliana Tuwima czy Henryka Warsa spodobały się lądeckiej publiczności na tyle, że artyści 3 razy bisowali.

Na finał tego dnia organizator przygotował spektakl „Domina przegina”, czyli teksty bezpruderyjne, niepokorne i skandalizujące śpiewane przez Dominikę Radwan do dźwięków gitary Waldemara

Krasowskiego. Wszystko w wysmakowanych murach Rezydencji „Proharmonia”. Koncert po prostu znakomity!

Piątek (14.08) zaskoczył nas deszczową pogodą, z powodu której przeniesione zostało pierwsze tego dnia wydarzenie – z Amfiteatru Zdrojowego do Sali Widowiskowej Centrum Kultury i Rekreacji. Wydarzeniem tym był Koncert Finałowy Warsztatów Operowych, które wzorem roku zeszłego poprowadziła Barbara Szarejko. Uszczupliło się wprawdzie grono potencjalnych słuchaczy, nie ucierpiała jednak panująca podczas koncertu przesympatyczna atmosfera i dobre wydarzenie muzyczne.

Pod wieczór wróciła dobra pogoda i kolejne plenerowe spotkanie z muzyką odbyło się bez kłopotów. Był nim koncert „Woda i ogień, czyli jare gody”, który odbył się w Winiarni Radochowskiej. Usłyszeliśmy muzyczne wątki z czasu pogańskiego kultu żywiołów, celebrowania kolejnych pór roku i naturalnych zmian następujących w przyrodzie, prowadzące do późniejszej muzyki o charakterze religijnym: pieśni świętojańskich, pieśni towarzyszących tradycji wianków puszczanych na wodę, kupałonocki, aż po wiosenne allilujki – czyli kołędowanie wielkanocne. Koncert łączący w sobie instrumenty ludowe – na cymbałach i bębnach zagrała Anna Broda, a na duduku i dudach Jacek Mielczarek – z instrumentarium klasycznym, czyli violą da gamba i wiolonczelą Justyny Rekść-Raubo. Trzeba przyznać, że to połączenie dało niezwykle, pięknie brzmiące efekty, uzupełnione wspaniałym głosem Anny Brody.

Nie mogło na „Muzyce u Źródeł” zabraknąć tradycyjnej sobotniej gali operowo-operetkowej, którą w tym roku zaprezentowała nam grupa „Sonori Ensemble”. Z tarasów pod Zdrojem Wojciech popłynęły melodie z repertuaru kompozytorów takich, jak m.in. Imre Kálmán, Stanisław Moniuszko, Wolfgang Amadeusz Mozart, Georges Bizet, Claude Debussy, Giuseppe Verdi, i Jacques Offenbach. Koncert wspaniały, ale... za krótki!

Niedzielną (16.08) finał festiwalu „Muzyka u Źródeł” uświetnił swym występem poznański zespół „Jig Reel Maniacs”, który wystąpił w towarzystwie tancerek z wrocławskiej grupy „Tuatha & Ellorien” w programie „Celtic fusion and dance”. Finał to był bardzo udany, wspaniała pogoda, duża frekwencja publiczności i rewelacyjny występ muzyków i tancerek do klasyków folkloru irlandzkiego – nic dodać, nic ująć.

Jaki był tegoroczny festiwal? Biorąc pod uwagę okoliczności – naprawdę udany. Dopisała pogoda, frekwencja była zaskakująca jak na czasy zarazy, dobór programu dostosowany do sytuacji. Pozostaje oczekiwać na przyszły rok i kierunek, w którym „Muzyka u Źródeł” ewoluuje.

Kończąc z obowiązku dodam, że organizatorem wydarzenia było Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku-Zdroju, sfinansowała je natomiast Gmina Łądek-Zdrój.

Tomasz Pawłęga, CKIR Łądek-Zdrój

W Geovicie otwarto salę bokserską im. Jerzego Rybickiego

W sobotę, 29 sierpnia br. w ośrodku Geovita w Łądku-Zdroju odbył się piknik sportowo-ekologiczny, podczas którego została otwarta sala bokserska im. Jerzego Rybickiego i zarazem szkoła bokserska dla mieszkańców regionu.

Gośćmi wydarzenia była czołówka najlepszych polskich pięściarzy, w tym sam Jerzy Rybicki, złoty medalista Igrzysk Olimpijskich w Montrealu z roku 1976 w wadze lekkopółśredniej oraz brązowy z Moskwy w 1980 roku. Oprócz naszego olimpijczyka pojawili się Wojciech Bartnik, także brązowy medalista Igrzysk Olimpijskich w wadze półciężkiej z 1992 roku, Krzysztof Diabło Włodarczyk mistrz świata organizacji WBC oraz IBF, oraz Mateusz Masternak mistrz Europy federacji EBU oraz zdobywca młodzieżowego pasa mistrza świata organizacji WBC. Ze względów zdrowotnych nie dotarł na wydarzenie Marian Kasprzyk, złoty medalista igrzysk olimpijskich w Tokio z roku 1964 w wadze półśredniej oraz brązowy z IO w Rzymie, boksujący m.in. w nieistniejącej już dzisiaj sekcji pięściarskiej MKS Nysa Kłodzko.

Po uroczystym otwarciu sali, uczestnicy wkopali przy ośrodku drzewka pamięci mistrzów sportu. Imprezie towarzyszyła wystawa obrazów i pamiątek poświęconych szermierce na ręce, których autorami są Krzysztof Paciorek i Paweł Woro Worobiej. Odbyły się pokazy tarczowania i pokazy walk, a także nawiązujące do nazwy imprezy „eGeovita”, pokazy aut z napędem elektrycznym prezentowanym przez firmę Renault Nawrot oraz prezentacja projektu eSudety przez jego pomysłodawcę Elżbietę Koncką. Organizator i pomysłodawca imprezy – ośrodek Geovita w Łądku-Zdroju – zapowiada kolejne tego typu wydarzenia.

Treningi w ośrodku dla młodzieży do 21 roku życia będą bezpłatne. Dla starszych, zainteresowanych treningami, przewidziana jest niewielka opłata. Dodatkowo, aby zachęcić młodzież do treningów, przewidziane są posiłki regeneracyjne dla zawodników powstającej sekcji boks działającej przy ośrodku Geovita w Łądku-Zdroju. Imprezę zakończył koncert zespołu Synergia.

Źródło: 27kłodzko.pl

Flet i wiolonczela

W sobotę, 1 sierpnia, w Amfiteatrze Zdrojowym gościliśmy – już po raz drugi – uczniów Szkoły Muzycznej im. Grażyny Bacewicz we Wrocławiu. Koncert „Flet i wiolonczela” prezentował efekty wcześniejszych warsztatów klas: fletu Henryka Rymarczuka i wiolonczeli Radosława Gruby, które odbyły się w Bielicach. Młodzi muzycy zaprezentowali podczas koncertu bogaty repertuar muzyki klasycznej i kilka aranżacji przebojów rozrywkowych.

Występ wrocławskiej młodzieży cieszył się bardzo dobrym przyjęciem licznej publiczności. Młodym artystom, pedagogom i rodzicom dziękujemy serdecznie i zapraszamy za rok!

Red.

Dyżury aptek we wrześniu 2020

w Łądku-Zdroju i Stroniu Śląskim, Bystrzycy Kłodzkiej i Międzyzlesiu

- 1.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Apteka przy Netto” Bystrzyca Kłodzka ul. A. Mickiewicza 3
- 2.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Bystrzycka” Bystrzyca Kłodzka ul. St. Okrzei 12/6
- 3.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Centralna” Bystrzyca Kłodzka ul. A. Mickiewicza 15
- 4.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Dagłęzia” Stronie Śląskie ul. Nadbrzeżna 22
- 5.09.2020 godz. 16.00-8.00 „Herbena” Bystrzyca Kłodzka Os. Szkolne 10A/13
- 6.09.2020 godz. 8.00-8.00 „Pod Opatrznością” Łądek-Zdrój ul. Powst. Wielkop. 4
- 7.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Pod Słowikiem”, Międzyzlesie, pl. Wolności 34/7
- 8.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Rodzinna”, Bystrzyca Kłodzka, ul. Strażacka 11
- 9.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Rumianek” Stronie Śląskie ul. Nadbrzeżna 14
- 10.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Słoneczna” Bystrzyca Kłodzka Plac Wolności 28-29
- 11.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Słoneczna” Stronie Śląskie ul. Morawka 31/1
- 12.09.2020 godz. 16.00-8.00 „Zdrojowa” Łądek-Zdrój ul. T. Kościuszki 15b
- 13.09.2020 godz. 8.00-8.00 „Apteka przy Netto” Bystrzyca Kłodzka ul. A. Mickiewicza 3
- 14.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Bystrzycka” Bystrzyca Kłodzka ul. St. Okrzei 12/6
- 15.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Centralna” Bystrzyca Kłodzka ul. A. Mickiewicza 15
- 16.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Dagłęzia” Stronie Śląskie ul. Nadbrzeżna 22
- 17.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Herbena” Bystrzyca Kłodzka Os. Szkolne 10A/13
- 18.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Pod Opatrznością” Łądek-Zdrój ul. Powst. Wielkop. 4
- 19.09.2020 godz. 16.00-8.00 „Pod Słowikiem”, Międzyzlesie, pl. Wolności 34/7
- 20.09.2020 godz. 8.00-8.00 „Rodzinna”, Bystrzyca Kłodzka, ul. Strażacka 11
- 21.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Rumianek” Stronie Śląskie ul. Nadbrzeżna 14
- 22.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Słoneczna” Bystrzyca Kłodzka Plac Wolności 28-29
- 23.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Słoneczna” Stronie Śląskie ul. Morawka 31/1
- 24.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Zdrojowa” Łądek-Zdrój ul. T. Kościuszki 15b
- 25.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Apteka przy Netto” Bystrzyca Kłodzka ul. A. Mickiewicza 3
- 26.09.2020 godz. 16.00-8.00 „Bystrzycka” Bystrzyca Kłodzka ul. St. Okrzei 12/6
- 27.09.2020 godz. 8.00-8.00 „Centralna” Bystrzyca Kłodzka ul. A. Mickiewicza 15
- 28.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Dagłęzia” Stronie Śląskie ul. Nadbrzeżna 22
- 29.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Herbena” Bystrzyca Kłodzka Os. Szkolne 10A/13
- 30.09.2020 godz. 20.00-8.00 „Pod Opatrznością” Łądek-Zdrój ul. Powst. Wielkop. 4

(Harmonogram pracy aptek podajemy na podstawie Uchwały Rady Powiatu Kłodzkiego)

Teatr w plenerze, czyli 6. Polsko-Czeskie Spotkanie Teatrów Lalkowych „Humpty Dumpty”

Tradycyjnie dwa ostatnie weekendy sierpnia w Łądku-Zdroju wypełnione zostały spektaklami lalkowymi, wydarzeniami teatralnymi i zabawami, skierowanymi do dzieci i rodzin.

„Humpty Dumpty” to, obok „Muzyki u Źródeł”, drugi z festiwali, które w Łądku-Zdroju zainicjował Paweł Pawlik, który w maju tego roku zrezygnował z funkcji dyrektora Centrum Kultury i Rekreacji. Piszę o Pawliku już we wstępie, ponieważ obie propozycje kulturalne wpisały się już na stałe w kalendarz naszych wydarzeń, „Humpty Dumpty” jednak w sposób szczególny pozostanie lądecką spuścizną Pawła, wybitnego reżysera i aktora teatru lalkowego. A jak było w tym roku?

Jak wiemy, gdy idzie o plener dzieli się niejako na dwie części: lądecki Rynek i Park Zdrojowy im. Jana Pawła II. I chyba trzeba przyznać, że różnice w wydarzeniach w obu miejscach są spore: spektakle na Starówce są kameralne, bliższe idei dawnych domowych teatrów lalkowych, wydarzenia pod Zdrojem Wojciech są efektowne, bardziej widowiskowe, przez co żywiej odwiedzane przez publiczność.

Szósty „Humpty Dumpty” rozpoczął się w sobotę 22 sierpnia pod filarami lądeckiego Rynku. Trudno ocenić jak start ten wyglądałby w normalnych warunkach, bo pół godziny przed pierwszym ze spektakli lunął rześisty deszcz, który nie przestał padać do późnych godzin wieczornych. Nie znaczy to, że widzowie nie pojawili się wcale, wprost przeciwnie, przygotowane przez organizatorów ławki zostały prawie w całości zajęte. Tego dnia widzowie obejrzeli „Czerwonego Kapturka” Teatru „Akademia Wyobraźni” (Łądek-Zdrój) i „O Zubejke Solimánaske” Teatru „Bodí” (Bauerovi Josefov – Czechy).

Sobotni „pogodowy falstart”, w niedzielę (23.08) obrócił się na rzecz festiwalu – było pięknie, słonecznie i gorąco. Tego dnia zobaczyliśmy 4 przedstawienia, a całości dopełnił „Istny cyrk”, czyli artystyczne zabawy dla całej rodziny, które poprowadził gdański Teatr „Znak”. Niedzielę zamknął finał projektu „Ciekawa to bajka – dzieciom o tym, jak żyć zdrowo”, zrealizowany przez Stowarzyszenie Działań Kreatywnych „ArteWeda” w ramach programu „Działaj Lokalnie”.

W kolejny weekend sytuacja się odwróciła, bo w sobotę gościliśmy w zdroju, natomiast w niedzielę w Rynku.

Sobotnie (29.08) wydarzenia rozpoczęła niewielka Parada Teatralna „Teatru, Którego Być Nie Powinno” (Stronie Śląskie – Łądek-Zdrój), która spod Domu Zdrojowego przemaszzerowała Aleją Modrzewiową pod Zdrój Wojciech i z powrotem. Było skromnie, ale barwnie i wesoło. Później na tarasach pojawił się Piotr Kochanowski z Teatru „Akademia Wyobraźni”, który przedstawił spektakl

„Wędrowni Stasia”. Swoje aktywne miejsce podczas festiwalu znalazły również animatorki z CKIR, czyli Gracjana Pazdyk-Poświstajło i Paulina Bera, które tego popołudnia znakomicie zajmowały zabawą sporą grupę dzieci przybyłych na imprezę.

O godz. 18.00 rozpoczął się, moim zdaniem, najważniejszy spektakl tej edycji „Humpty Dumpty”, czyli „Noe” Instytutu Teatru Przedmiotu „Walny Teatr”. Przedstawienie łączyło w sobie kilka gatunków teatralnych, które określiłbym czymś w rodzaju dramatu dekonstrukcjonistycznego, w którym wielki koncert orkiestry filharmonijnej odbywał się arce Noego. Poetyka biblijna przeplatała

się tutaj z żargonem potoczności i terminologią muzyki klasycznej, a wszystko to w otoczeniu „maszyn dźwiękowych”, które tworzyły wystawę na pograniczu lamusa i konstrukcji w stylu steampunk. Adam Walny nie ograniczył się jednak do zamkniętej formuły spektaklu teatralnego, udało mu się wciągnąć w przedstawienie również publiczność, którą w pewnym momencie dyrygował niczym Herbert von Karajan!

Dwie godziny później wyjątkowość artystyczną tej odsłony festiwalu potwierdził „Teatr, Którego Być Nie Powinno” w „Pokazie Ogniowym”, który zrobił olbrzymie wrażenie nie tylko na widzach, ale i na samych artystach. Kilka dni później Robert Król, jeden z aktorów, wyznał mi, że jest niezwykle zadowolony z niedzielnego pokazu: - Od dawna nie udało się nam zrobić równie dobrego spektaklu – rzekł. – Świetna publiczność, idealny plener i dobra pogoda, po prostu strzał w dziesiątkę.

Dodajmy, że tego dnia dopisała także publiczność, która mimo niepewnej aury przybyła licznie do parku, by bawić się wspólnie z artystami.

Niedziela (30.08) zamykająca festiwal pociągnęła nas z powrotem w podcienia filarów lądeckiej Starówki. Było trochę dżdżyscie, więc i spokojniej niż dzień wcześniej. Na zakończenie „Humpty Dumpty” 2020 zobaczyliśmy „Jasia i Małgosię” Teatru Akademia Wyobraźni i „O Smolíčkovi Pacholíčkovi a Budulíčkovi” Jiriego Polehni (Hradec Kralove – Czechy).

Podsumowując, był to udany festiwal i pozostaje się cieszyć, współpraca CKIR z Pawłem Pawlikiem przynosi wciąż znakomite owoce.

Organizatorem 6. „Humpty Dumpty” było Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku-Zdroju; współorganizowali: Teatr „Akademia Wyobraźni”, Stowarzyszenie Działań Kreatywnych „ArteWeda”, „Teatr, Którego Być Nie Powinno”; finansowanie: Gmina Łądek-Zdrój.

Tomasz Pawłęga, CKIR Łądek-Zdrój

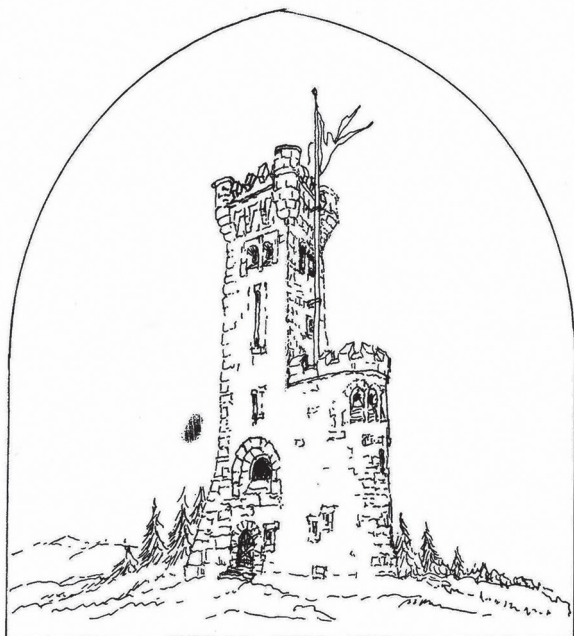
KU PAMIĘCI ŚNIEŻNICKIEJ WIEŻY WIDOKOWEJ

Zburzyć było łatwo, postawienie – okazało się nie lada sztuką ...

Starsi mieszkańcy Łądko-Zdroju pamiętają malowniczy południowy widok na górujący nad miastem Śnieżnik z wieżami, zimą w słońcu błyszczącymi w śnieżnej otulinie. Widokówki Łądko-Zdroju, te z przed 1945 r. też uwzględniały Śnieżnik, czasem z wieżą (reprodukowaną). Z okien mojego domu widać piękną panoramę Śnieżnika, choć ostatnio przesłania ją nieokielznana miejska zieleń. Ta góra od dziecka urzała mnie swoją majestatyczną wielkością. Podziwiam Śnieżnik, kiedy zmienia swe barwy w porach roku i nawet dnia, lub kiedy bieli się śniegiem, a na dole wszystko już się zieleni. W zadumie oglądam go całego w chmurach i jak wyłania się we mgłę. Wiem, że już nigdy więcej przytulonych do siebie romantycznie wież nie ujrzę. Osobiście pierwszy raz na Śnieżniku byłem przy końcu września 1956 r. w ramach tygodnia przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej. Delegacje młodzieży szkół podstawowych z Gminy Łądek-Zdrój spotkały się z młodzieżą szkół podstawowych z Kralik. Na szczycie pod wieżą zapaliliśmy znicze, a zaproszeni żołnierze obu narodów uczestnicy II wojny światowej powspominali jak to ponad 10 lat temu oddziały ich armii przyniosły wolność tym terenom. Z Łądko-Zdroju na Hali pod Śnieżnikiem dojechaliliśmy traktorem z przyczepą, na której siedzenia były wykonane z desek. Starsi i opiekunowie siedzieli po bokach, my młodszy pośrodku przyczepy. Pamiętam, że po drodze, w lesie było słychać potężny szum, a na jego skrajach stali strażnicy z karabinami. Potem dowiedziałem się, że tu znajdują się sztolnie uranowe, które były pilnie strzeżone, a szum pochodził od dużych wentylatorów.

O Śnieżniku i jego wieży po 1945 r. w naszej literaturze historyczno-krajoznawczej jest niewiele informacji, więcej pojawiło się dopiero po jej wysadzeniu w powietrze. Pisali jej obrońcy, jak i ekolodzy, czyli przeciwnicy jej odbudowy. Przez lata zgromadziłem dość dużo informacji o wieży, głównie wycinków z prasy lokalnej i materiałów z różnego rodzaju spotkań, podczas których przewijał się wątek jej odbudowy lub postawienia całkiem nowego obiektu.

Dzisiaj, kiedy na szczycie Śnieżnika pojawiły się maszyny budowlane, które przygotowują teren pod wzniesienie nowoczesnej konstrukcji wieży, sięgam trochę do historii tej jeszcze tajemniczej góry i jej dawnej budowli. Władzom gminy Stronie Śląskie, byłemu burmistrzowi Zbigniewowi Łopusiewiczowi i obecnemu Dariuszowi Chromcowi należą się szczególne podziękowania za wytrwałość w doprowadzeniu do końca tak trudnej sprawy - budowy wieży widokowej na szczycie Śnieżnika.

Pierwotny projekt wieży na Śnieżniku architekta Feliksa Henriego z 1893 r.

HISTORIA WIEŻY im. cesarza Wilhelma I (Kaiser-Wilhelm-Turm lub Glatzer Schneebergturm)

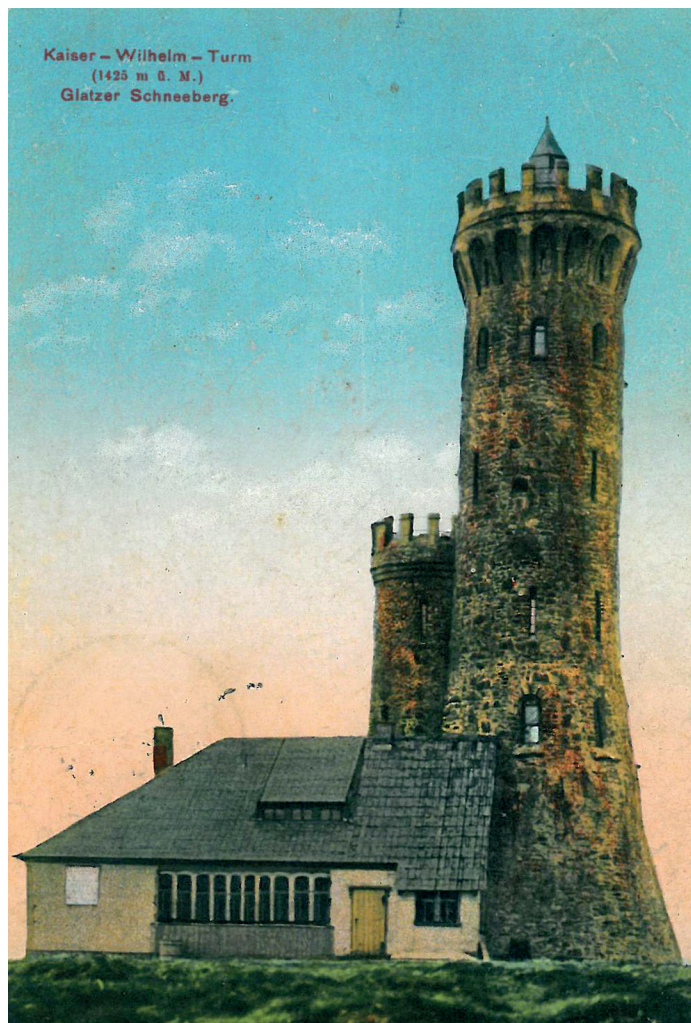
ODKRYCIE UROKÓW GÓRY

Jako góra, Śnieżnik znany jest od dawna. Dobrze widoczny z przebiegającej części obszaru Ziemi Kłodzkiej i odwrotnie – widok z niego daje wspaniałą panoramę Sudetów, i to nie tylko tych najbliższych. Nieco gorzej od strony Czech i Moraw, jednak przyciągał uwagę swoją wysokością, jako bezsporną kulminacją tego rejonu. Od średniowiecza wchodził w obręb dóbr międzyzyleckich, które w 1358 r. podzieliły się na małe „państewka feudalne”: Szczerba i Karpień. W rejonie Śnieżnika przebiegała granica między nimi, a później pomiędzy posiadłościami ziemskimi należącymi do czołowych rodów Ziemi Kłodzkiej. Należy przypuszczać, że szczyt Śnieżnika i jego okolice były znane i penetrowane już w XIV w. przez poszukiwaczy surowców naturalnych. W źródłach pisanych z 1325 r. wspomniano o Fons Marc Flavii, czyli o źródłach rzeki Morawy, wymieniając osady po stronie morawskiej, należące wówczas do tzw. „złotego zakątka”. Tu, u podnóża tej góry, poszukiwano i wydobywano rudy, przede wszystkim srebra. Jako góra Śnieżnik po raz pierwszy został zarejestrowany w 1625 r., jako zaokrąglony kopczyk między lasami na znanej mapie Śląska Jonasa Scultetusa. W 1571 r. zapisano Schneeberg, nazwę utrzymaną współcześnie w terminologii niemieckiej z okazji sporu granicznego, gdyż na samym wierzchołku zbiegały się granice 3 krain historycznych: Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej – dawnego hrabstwa kłodzkiego. Dla ich upamiętnienia, w 1830 r. na wierzchołku postawiono nowy słup graniczny w postaci kamiennego obelisku o trójkątnym przekroju, na którego ścianach wykuto monogramy GG, MM, i KB, oznaczające Hrabstwo Kłodzkie, Monarchię Morawską i Królestwo Czech. Później przez Śnieżnik przebiegała granica prusko-austriacka i niemiecko-czechosłowacka, a od roku 1945 polsko-czechosłowacka. Nieznane są daty pierwszych wejść na szczyt, niemniej pierwsze udokumentowane wejście odbyło się 9 sierpnia 1765 r., kiedy na szczyt weszli książę Henryk Pruski oraz Wilhelm i Fryderyk brunświcy, będący na kuracji w Łądko-Zdroju. Z 1787 r. pochodzi już opis widoku ze szczytu, a z 1788 r. słynna panorama Augusta Traugotta von Gersdorfa, ziemianina i zasłużonego przyrodzowca - amatora z Unieście koło Świeradowa-Zdroju. Z 1794 r. pochodzi literacki opis wejścia na szczyt pióra Antoniego Weissa. Trzy lata później stanął na szczycie rysownik i miedziorytnik F.G. Endler, który również wykonał stosowne sztychy. W 1886 r. był tutaj znany czeski pisarz Alois Jirásek, który upamiętnił to w późniejszym opisie. Już te wczesne wędrowki stały się możliwe dzięki istnieniu od poł. XVIII w. gospodarstwa hodowlanego (budynek mieszkalny i stajnia) na Hali pod Śnieżnikiem, zbudowanego przez księcia Michała von Althana, skąd na szczyt jest już bardzo blisko. Dawały one schronienie pierwszym wędrowcom, ale niedługo, bo na przełomie XVIII i XIX w. były to już zapomniane ruiny. Kolejny posiadacz śnieżnickich włości hrabia Magnis postawił w tym miejscu w 1809 r. niewielką fermę mleczną, obsługiwaną przez autentycznych górali szwajcarskich. „Szwajcarka”, tak nazwana przez odwiedzających od początku istnienia, służyła za miejsce schronienia i odpoczynku turystom, którzy w coraz większej liczbie wędrowali na szczyt.

CZASY MARIANNY ORAŃSKIEJ

Dla rozwoju turystyki w obszarze Masywu Śnieżnika w pierwszej połowie XIX w. wiele uczyniła właścicielka m.in. Bilej Wody – holenderska królowna Marianna Orańska. Po objęciu przez nią zachodniej części Masywu Śnieżnika wraz ze szczytem w 1838 r., na Hali pod Śnieżnikiem nadal istniało gospodarstwo hodowlane Michaela Aegertera, w którym latem produkowano sery z mleka wypasanych tutaj krów. Marianna pokochała tę najwyższą górę na jej ziemi i na

całej Ziemi Kłodzkiej. Turyści – coraz liczniej wędrujący na Śnieżnik – mogli w zagrodzie odpocząć i posilić się świeżym mlekiem, chlebem z masłem i kawą. Królowa, jako właścicielka tych terenów zaprosiła do Międzygórza swojego ojca – wówczas króla Wilhelma Fryderyka I Niderlandzkiego.

Południowa strona wieży na Śnieżniku, pocztówka z 9.08.1922 r.

Wraz z nim dotarła na szczyt Śnieżnika 29 lipca 1840 r. Ku upamiętnieniu tak ważnej wędrowki, poleciła wystawić na szczycie żeliwny obelisk, którego uroczyste poświęcenie odbyło się 24 sierpnia 1843 r. W przedsięwzięciu tym uczestniczyły zarządy jej majątków w Kamieńcu Ząbkowickim i Stroniu Śląskim. Pomnik wysokości 32 stóp to jest około 10 m, na którym umieszczono herby Prus i Niderlandów oraz pamiątkową inskrypcję, ozdobiono gotyckim detałem. Jak się wyraziła Marianna był to obelisk „dla odważnych górskich wędrowców”, bo mogli go ujrzyć tylko ci, co dotarli na szczyt. Jednak w surowym góskim klimacie w wyniku uszkodzeń i korozji uległ zniszczeniu w 1880 r. Na jego gruzach, w tym najwyżej położonym miejscu góry założono pierwszy punkt pomiaru wysokości. Królowa w 1871 r. poleciła zbudowanie dróg dojazdowych do jej terenów i bliżej Śnieżnika. Największe powodzenie miała droga ze Stronia Śląskiego przez Kletno, Bolesławów, Kamienicę na Halę pod Śnieżnikiem do nowo otwartego schroniska, zwanego popularnie Szwajcarką. Marianna poleciła wznieść to schronisko obok istniejących zabudowań, a jego otwarcie odbyło 18 sierpnia 1871 r., z udziałem samej fundatorki i licznie zaproszonych gości. Postawione na wysokości 1218 m n.p.m. w modnym wówczas stylu szwajcarsko-alpejskim, po kilku przebudowach spełnia bardzo dobrze swoje zadania do dzisiaj. W chwili otwarcia przejazd do Szwajcarki z Łądką-Zdrojem pojazdem jednokonnym kosztował 12 marek, a dwukonnym 18 marek. W tym samym czasie wzniesiono także pierwsze schronisko, położone na południowym stoku góry, po stronie czeskiej.

DLACZEGO WIEŻA NA ŚNIEŻNIKU?

Szczyt Śnieżnika ma kształt rozległej kopuły. Obserwacje panoramy utrudnia wypłaszczenie na samym szczycie, mające rozmiar ok. 400 m długości i 180 szerokości, czyli o. 10 ha. Liczni odwiedzający to miejsce zauważali, że aby lepiej podziwiać okolicę, a zwłaszcza dalszą panoramę gór, należałoby tu wznieść wieżę widokową. Już w 1816 r. Ditrich pisał, że płaszczyna na szczycie jest zbyt duża, aby podziwiać wspaniałą, rozciągającą się szeroko panoramę. W 1830 r. Peter Samuel Schilling, pisarz i podróżnik, zauważył, że w rozległej równi nic nie można zobaczyć, dlatego zaproponował wybudowanie tu „Belwederu” wysokości 20 stóp (ok. 6m). Na potrzebę budowy wieży w 1834 r. zwracali też uwagę. F. Prudlo i Juliusz Krebs. Ten drugi pisarz i podróżnik podkreślał, że tylko z obrzeży góry widać hrabstwo kłodzkie i dlatego proponował wznieść na środku szczytu wieżę, typu belweder o wysokości 50 – 100 stóp, która miłośnikom turystyki ułatwiałaby podziwianie okolicy z tak zwanego śląskiego Mont Blanc, bo tak nazywano potocznie niegdyś tę górę. Podobne rozwiązanie proponowali W. Scharenberg w 1846 r. i w 1840 r. Joseph Kutzen oraz Franz Schroller, który zauważył, że gdy stoi się na skraju olbrzymiej nagej płaszczyny, nad człowiekiem wznosi się tylko błękitne niebo, a pod nogami pusta równina i jest się bardzo rozczarowany, że po środku płaszczyny nic więcej nie widać. Problem, jak widać był szeroko dyskutowany, jednak Marianna Orańska początkowo nie wykazywała zainteresowania tymi pomysłami, jednak sprawa i tak nabierała tempa w kolejnych latach.

Opracował L. Siarkiewicz, na podstawie dostępnej literatury historyczno-krajoznawczej, posiadanych wycinków z prasy lokalnej i własnych informacji

Północna strona wieży na Śnieżniku, pocztówka z 3.05.1921 r.

Łądecki Informator Kulturalny

WRZESIEŃ 2020

3 września, godz. 9.00, Ziemia Kłodzka - mozaika 75 lat polskości i wielowiekowej historii - Autokarowa wycieczka do Dusznik-Zdroju, Zbiórka: CKiR, pl. Staromłyński 5, koszt 3 zł (ubezpieczenie) + koszt zwiedzania Muzeum Papiernictwa - 22/17 zł

3 września, godz. 16.00, Koncert „Zdrojowe melodie prezentuje mistrz Orest Vasiouta”, Amfiteatr Zdrojowy, wstęp wolny

4 września, godz. 19.30, Koncert Maja Karteczka Band - muzyka autorska, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, wstęp 20 zł

5 września, godz. 19.00, Łądecka Noc Poetów - cykliczne spotkanie ludzi kochających poezję, w programie prezentacje tomików poezji, koncert, rozmowy o literaturze i życiu, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, wstęp wolny

6 września, godz. 20.00, Muzyka Czterech Stron Świata - walce, czardasze, tanga, suity i inne przeboje muzyki klasycznej oraz standardów muzyki rozrywkowej na akordeon, skrzypce i pianino w wykonaniu „Składu Nietradycyjnego”, Piwnica Pod Adamem Kawiarnia Twórczości, ul. Wolności 2, wstęp 20 zł

7 września, godz. 19.00, Poniedziałkowe Schadzki Folkowo-biesiadne w Piwnicy Pod Adamem - wieczory z muzyką na żywo i wspólne śpiewanie, Piwnica Pod Adamem Kawiarnia Twórczości ul. Wolności 2, wstęp 15 zł w przedsprzedaży, 20 zł w dniu koncertu

9 września, godz. 14.45, Koncert Plenerowy Zespołu Orkiestry Zdrojowej

9 września, godz. 19.00, Hiszpańskie środy – spotkania z muzyką latino – gitara i śpiew Moises Bethencourt oraz akompaniament instrumentów perkusyjnych, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, wstęp 20 zł

10 września, godz. 20.00, Koncert kapeli Teatru Brama, Kawiarnia Coffee Ride, ul. Kolejowa 6

11 września, godz. 20.00, Stand up Paweł Reszela, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, wstęp 25/30 zł

11-20 września - 25. Festiwal Górski im. Andrzeja Zawady. Program: www.festiwalgorski.pl

12-13 września, Festiwal Naturalne Skarby Kotliny Kłodzkiej, Lokalne Spotkania Ekologiczne - wykłady, warsztaty, pokazy, produkty regionalne, Inkubator Przedsiębiorczości, ul. Kolejowa 6, wstęp bezpłatny, obowiązują zapisy na warsztaty tematyczne: ArteWeda@gmail.com

12 września, godz. 19.30, Koncert Teresa Mirga i Kałe Bała - tradycyjna muzyka romska Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, bilety 35/40 zł

13 września, godz. 20.00, Muzyka Czterech Stron Świata - walce, czardasze, tanga, suity i inne przeboje muzyki klasycznej oraz standardów muzyki rozrywkowej na akordeon, skrzypce i pianino w wykonaniu „Składu Nietradycyjnego”, Piwnica Pod Adamem Kawiarnia Twórczości, ul. Wolności 2, wstęp 20 zł

14 września, godz. 19.00, Poniedziałkowe Schadzki Folkowo-biesiadne w Piwnicy Pod Adamem - wieczory z muzyką na żywo i wspólne śpiewanie, Piwnica Pod Adamem Kawiarnia Twórczości ul. Wolności 2, wstęp 15 zł w przedsprzedaży, 20 zł w dniu koncertu

16 września, godz. 14.45, Koncert Plenerowy Zespołu Orkiestry Zdrojowej

16 września, godz. 19.00, Hiszpańskie środy – spotkania z muzyką latino – gitara i śpiew Moises Bethencourt oraz akompaniament instrumentów perkusyjnych, Dom Klahra Kawiarnia Artystyczna, Rynek 1, wstęp 20 zł

17 września, godz. 20.00, Stand-up! Jakub Poczęty: „Zmieńcie

mi planszę”, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, bilety 25/30 zł
18 września, godz. 18.00, Wernisaż wystawy Mikrofauna-piękno natury – wystawa uczestników warsztatów Festiwalu Naturalne Skarby Kotliny Kłodzkiej, Lokalne Spotkania Ekologiczne, Kawiarnia Twórczości Piwnica pod Adamem, ul. Wolności 2, wstęp wolny.

18-20 września, Łądecka Giełda Staroci, Rynek

19 września, godz. 19.30, Koncert Kapeli Bożków, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, bilety 20 zł

20 września, godz. 20.00, Muzyka Czterech Stron Świata - walce, czardasze, tanga, suity i inne przeboje muzyki klasycznej oraz standardów muzyki rozrywkowej na akordeon, skrzypce i pianino w wykonaniu „Składu Nietradycyjnego”, Piwnica Pod Adamem Kawiarnia Twórczości ul. Wolności 2, wstęp 20 zł

21 września, godz. 19.00, Poniedziałkowe Schadzki Folkowo-biesiadne w Piwnicy Pod Adamem – wieczory z muzyką na żywo i wspólne śpiewanie, Piwnica Pod Adamem Kawiarnia Twórczości ul. Wolności 2, wstęp 15 zł w przedsprzedaży, 20 zł w dniu koncertu

23 września, godz. 14.45, Koncert Plenerowy Zespołu Orkiestry Zdrojowej

23 września, godz. 19.00, Hiszpańskie środy – spotkania z muzyką latino – gitara i śpiew Moises Bethencourt oraz akompaniament instrumentów perkusyjnych, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, wstęp 20 zł

25-27 września, V Jubileuszowe Łądeckie Spotkanie Sentymentalne

25 września, godz. 16.00, Otwarcie wystawy twórców łądeckich skupionych wokół Galerii Artystycznej prowadzonej przez Krystynę Leśniewską-Pasionecką. Gościnnie zaprezentują swoje prace Ewa Wajzer oraz Krystyna Brzozowska-Eymar. O minionych Łądeckich Spotkaniach Sentymentalnych opowiadać będą Lucjan Wajzer i Zbigniew Zdzienicki, Centrum Kultury i Rekreacji, Plac Staromłyński 5, wstęp wolny

26 września, godz. 9.00-12.00, Piesza wycieczka na trasie: Zakład Przyrodolecznicy Wojciech (zbiórka) – Bazaltowe Urwisko – Mała Borówkowa – Kościół w Lutyni. Wycieczkę prowadzi Mirosław Zbrzeźniak.

26 września, godz. 16.00, Koncert wspomnieniowy Duetu Claro de Luna – Daniel Martinez skrzypce, Alicja Gutowska-Martinez piano, Amfiteatr, ul. Orła 7, wstęp wolny

27 września, godz. 10.00-12.00, Prelekcja Mirosława Zbrzeźniaka „Łądek-Zdrój jako uzdrowisko - historia z pokazem pamiątek”, Centrum Kultury i Rekreacji, Plac Staromłyński 5, wstęp wolny

25 września, godz. 19.30, Koncert Piotr Rejda Solo, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, wstęp 20 zł

27 września, godz. 20.00, Muzyka Czterech Stron Świata - walce, czardasze, tanga, suity i inne przeboje muzyki klasycznej oraz standardów muzyki rozrywkowej na akordeon, skrzypce i pianino w wykonaniu „Składu Nietradycyjnego”, Piwnica Pod Adamem Kawiarnia Twórczości ul. Wolności 2, wstęp 20 zł

28 września, godz. 19.00, Poniedziałkowe Schadzki Folkowo-biesiadne w Piwnicy Pod Adamem – wieczory z muzyką na żywo i wspólne śpiewanie, Piwnica Pod Adamem Kawiarnia Twórczości ul. Wolności 2, wstęp 15 zł w przedsprzedaży, 20 zł w dniu koncertu

30 września, godz. 14.45, Koncert Plenerowy Zespołu Orkiestry Zdrojowej

30 września, godz. 19.00, Hiszpańskie środy – spotkania z muzyką latino – gitara i śpiew Moises Bethencourt oraz akompaniament instrumentów perkusyjnych, Kawiarnia Dom Klahra, Rynek 1, wstęp 20 zł

Debaty Łądeckie

WYDAWCA - ADRES WYDAWCY

Centrum Kultury i Rekreacji, Pl. Staromłyński 5, 57-540 Łądek-Zdrój

REDAKCJA I SKŁAD - Monika Słonecka, Tomasz Pawłęga

Kontakt do redakcji: tel. +48 74 8146 562, ckirpromocja@ladek.pl

„Debaty Łądeckie” w wersji elektronicznej dostępne na www.ladek.pl

Nakład: 1000 egz.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść przekazanych reklam i ogłoszeń.